

SE 2024042:

โครงการจัดการขยะในชุมชนบ้านนาگان ตำบลนาเรียง อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผศ. กำไล สมรักษ์

ผศ.ดร. สุจิรา วิชัยดิษฐ์

อาจารย์ สุมลทิพย์ สนธิเมือง

ความเป็นมาของโครงการ: พฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน เช่น การนิยมสั่งอาหารออนไลน์ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบธุรกิจ รวมถึงการขายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ปริมาณขยะในชุมชนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้การขาดความตระหนักและความร่วมมือในการลดและคัดแยกขยะอย่างถูกวิธีของประชาชนในชุมชน ทำให้มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้นจำนวนมาก นอกจากนี้การบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยยังไม่มีศักยภาพเพียงพอกับปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้น ทำให้ขยะในชุมชนจำนวนมากไม่ได้กำจัดอย่างถูกวิธี สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนตามมา

ชุมชนบ้านนาگان หมู่ที่ 1 ตำบลนาเรียง อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 120 หลังคาเรือน ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม (ร้อยละ 86.40) ผลการวิเคราะห์ปัญหาชุมชนโดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ชุมชน พบว่า ปัญหาสำคัญอันดับหนึ่ง คือ ครั้วเรือนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 100) มีปัญหาในการกำจัดขยะ และได้รับผลกระทบจากการกำจัดขยะไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังพบว่ามีครั้วเรือนที่ได้จัดการคัดแยกขยะเพียง 40 ครั้วเรือน (ร้อยละ 38.06) โดยในแต่ละครั้วเรือนมีปริมาณขยะเฉลี่ยประมาณ 20 กิโลกรัม/เดือน จากสถานการณ์ปัญหาขยะดังกล่าว หากยังไม่ได้รับการแก้ไขที่จริงจังอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและปัญหาสภาพแวดล้อมในอนาคต

ดังนั้น ชาวชุมชนบ้านนาگان ตำบลนาเรียง อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาขยะที่เกิดขึ้น และมีความประสงค์ที่จะดำเนินการส่งเสริมการจัดการขยะในชุมชน โดยร่วมมือในการจัดโครงการเพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมถึงส่งเสริมความรับผิดชอบของสมาชิกในครั้วเรือนและชุมชนให้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาขยะ ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ

กลุ่มเป้าหมาย: จำนวนครั้วเรือนทั้งหมดในชุมชนบ้านนาگان รวม 120 ครั้วเรือน สนใจเข้าร่วมโครงการ โดยมีการพัฒนาทีมแกนนำเป็นคณะทำงาน จำนวน 10 คน เริ่มจากการตั้งคณะทำงานจากแกนนำชุมชน เขียนโครงการและวางแผนดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โครงการนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ ได้แก่ 1) ลดปริมาณขยะในครั้วเรือนที่ต้องกำจัดจริงหลังจากการคัดแยก และการใช้ประโยชน์จากขยะ และ 2) ประชาชนทั้งระดับครั้วเรือน ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง รวมถึงแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในชุมชน ร่วมมือจัดการขยะอย่างถูกต้อง

ความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ: โครงการนี้ได้รับความร่วมทั้งจากหน่วยงานรัฐและเอกชน ประกอบด้วย สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบล ต. นาเรียง สำนักงานพัฒนาชุมชน อ.พรหมคีรี เกษตรอำเภอ อ.พรหมคีรี โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

ความสำเร็จและผลที่ได้จากโครงการ: โครงการจัดการขยะในชุมชนบ้านนาگان ตำบลนาเรียง อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ประสบความสำเร็จอย่างมาก ประกอบด้วย

1) ประชาชนในชุมชนทุกครัวเรือน (คิดเป็น 100%) ตระหนักถึงปัญหาการกำจัดขยะไม่ถูกต้อง สนใจและให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมโครงการ และพบว่า มีครัวเรือนที่ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์ มากกว่า ร้อยละ 70 (84 ครัวเรือน จาก 120 ครัวเรือน) ที่เข้าร่วมโครงการ

2) ประชาชนในชุมชนทั้งระดับครัวเรือน ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง รวมถึงแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในชุมชน มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะอย่างถูกต้อง ให้ความสนใจและร่วมมือในการกำจัดขยะ ทำให้โครงการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ